

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИКЛАДАЧАМИ ЯКОСТІ
ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ
«ГАЛУЗЕВЕ МАШИНОБУДУВАННЯ»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності викладачів якістю освітньо-наукової програми «Галузеве машинобудування» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – науково-педагогічні працівники, які викладають навчальні дисципліни, що передбачені навчальним планом за освітньо-науковою програмою (ОНП) «Галузеве машинобудування» (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною «якість освітньої програми». Всього опитано **13 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Анкета складалася з дев'яти блоків питань, які включали: оцінювання відповідності знань випускників з освітньої програми сучасному стану виробництва і бізнесу; ранжування за значимістю тринадцяти найбільш важливих компетентностей, оцінювання якостей та навичок випускників за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень); найбільш необхідні складові освітньої програми; необхідність залучання роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм та відкриті питання щодо дисциплін, які необхідно ввести та вивести з освітнього процесу, інших пропозицій щодо покращення якості освіти та освітньої програми.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОНП «Галузеве машинобудування» за критерієм «**Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу**» наведено на рисунку 1.

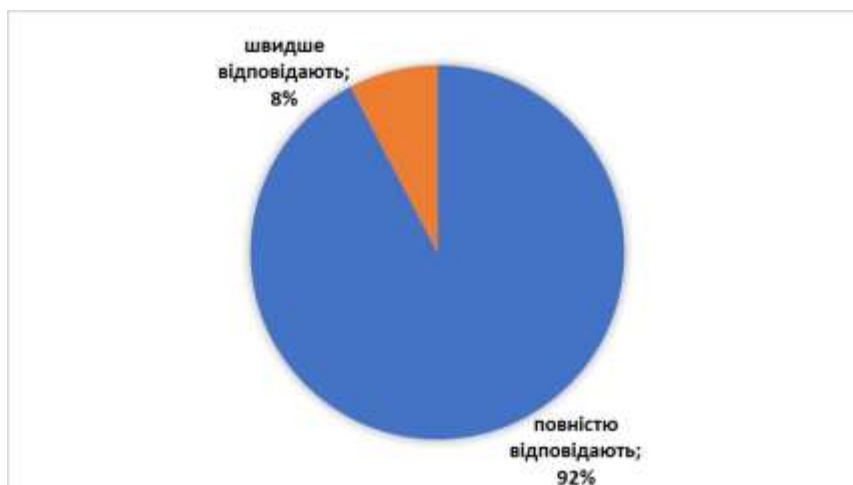

Рис. 1. Оцінювання «Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу» (у відсотках)

Результати ранжування тринадцяти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом (1- найбільш важлива) представлено в табл. 1.

Таблиця 1 - Ранжування пунктів щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом

Назва компетентності	Рейтинг
1 блок	
Здатність до аналізу і синтезу	1
Здатність застосовувати знання на практиці	2
Базові загальні знання	3
Засвоєння основ базових знань з професії	4
Усне і письмове спілкування рідною мовою	5
Знання другої мови	6
2 блок	
Елементарні комп'ютерні навички	1
Дослідницькі навички і уміння	2
Здатність до навчання	3
Здатність до критики та самокритики	4
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	5
Здатність породжувати нові ідеї (креативність)	6
Прийняття рішень	7

Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників освітньої програми за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень) наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання якостей та навичок випускників (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали				
	1	2	3	4	5
Рівень загальнотеоретичної підготовки	7,7	0	0	15,4	76,9
Рівень базових (професійних) знань і навичок	0	7,7	0	7,7	84,6
Стратегічне мислення	0	7,7	7,7	15,4	69,2
Націленість на кінцевий результат	0	0	7,7	23,1	69,2
Здатність працювати в колективі, команді	0	7,7	0	15,4	76,9
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	0	0	7,7	15,4	76,9
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	0	0	15,4	15,4	69,2
Навички управління персоналом, колективом	0	15,4	0	7,7	76,9
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	7,7	7,7	7,7	7,7	69,2
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	0	15,4	0	15,4	69,2
Ведення ділової документації	7,7	0	15,4	7,7	69,2

Результати оцінювання показали достатньо **високий рівень** (максимальна сума відсотків за балами 5 і 4, по 92,3%) наступних якостей та навичок випускників: «рівень загальнотеоретичної підготовки», «рівень базових (професійних) знань і навичок», «націленість на кінцевий результат», «здатність працювати в колективі, команді», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці».

Меншими балами оцінили наступні критерії (максимальна сума відсотків за балами 1 і 2, по 15,4%) – «навички управління персоналом, колективом», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями».

Моніторинг оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Галузеве машинобудування» наведено в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Галузеве машинобудування» (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали
Співвідношення теоретичної і практичної частини	77
Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	85
Спрямованість дисциплін на майбутню професію	92
Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	92
Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	92
Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	31
Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	23

Аналіз таблиці 3 показує, що за результатами опитування респондентів найбільш необхідних складових ОНП «Галузеве машинобудування» наступні:

1. Спрямованість дисциплін на майбутню професію (92%);
2. Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи) (92%);
3. Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо) (92%);
4. Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін (85%);
5. Співвідношення теоретичної і практичної частини (77%).

Тому, при перегляді освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись більш детально.

Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми показали 85% - ву позитивну відповідь (рис. 2).

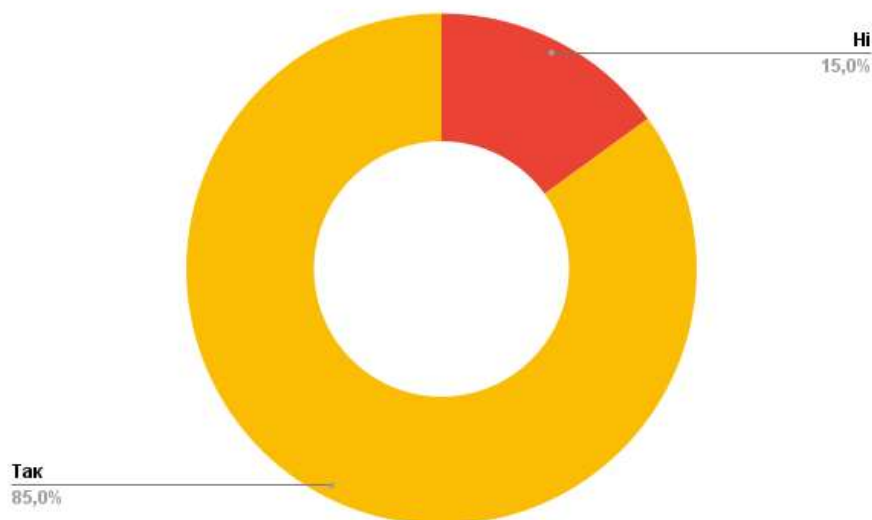

Рис. 2. Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми.

Результати опитування пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін показали:

- *необхідно ввести до освітнього процесу* – пропозицій не надійшло;
- *необхідно вивести з освітнього процесу* - пропозицій не надійшло.

Інші пропозиції від викладачів щодо покращення якості освіти та

освітньої програми «Галузеве машинобудування»:

- більше годин практичної підготовки;
- представлення гарантом на відкритому методичному семінарі наскрізного наповнення всіх предметів.

Висновки

Для підвищення якості освітньо-наукової програми «Галузеве машинобудування» за результатами моніторингового оцінювання з викладачами необхідно звернути увагу на вирішення наступних критеріїв, які були оцінені меншими балами, а саме: для покращення **«навичок управління персоналом, колективом»**, необхідно безпосередньо приймати участь у лідерських тренінгах та семінарах для вивчення новітніх методів управління та командної роботи; знаходити в собі ментора або ставати ментором для інших. Менторство може сприяти обміну досвідом та покращенню професійних навичок; розвивати навички ефективної комунікації. Тренінги з публічних виступів та вивчення методів вирішення конфліктів можуть бути корисними; організовувати тимблдінгові заходи для покращення співпраці та командного духу.

Для покращення **«ерудованості, загальної культури, комунікабельності»** необхідно: систематично читати книги, статті та інші матеріали, що розширюють ваш кругозір та розвивають загальну культуру; вивчати нові теми через онлайн-курси, університетські лекції або відвідувати культурні заходи; покращувати знання іноземних мов для розширення можливостей взаємодії та роботи в глобальному середовищі.

З метою **«володіння інформаційними та комунікаційними технологіями»** необхідно: вивчати основи інформаційних технологій та брати участь у курсах з цифрових навичок; розвивати свої навички роботи з офісними програмами та іншими корисними програмами; слідкувати за трендами в галузі ІТ, ознайомлюватись з новими програмами та технологіями.

Важливо також поєднувати теоретичні знання із практикою та постійно розвивати свої навички, адаптуючись до змін в робочому середовищі.

Гарант ОНП «Галузеве машинобудування»
за третім (освітньо-науковим) рівнем
вищої освіти

Дмитро ЖУРАВЕЛЬ

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР